

- ⊗ שם הכלי: שאלון להערכת עמדות חינוכיות
- ⊗ פותח בשנת: 1971, על ידי: הופמן וקראוס, 1971, על בסיס סולם העמדות של Kerlinger (1967).
- ⊗ תורגם לעברית בשנת: לא צויין, על ידי: לא צויין.

1	מטרת הכלי	בשאלון זה נבדקו העמדות החינוכיות של אנשי החינוך ומטרתו להבחין בין העמדות החינוכיות בממדים של שמרנות ופרוגרסיביות.
2	סוג כלי המחקר	שאלון
3	אוכלוסיית היעד	מורים וסייעים העובדים עם תלמידים בעלי פיגור שכלי
4	אופי הדיווח	דיווח עצמי
5	מבנה הכלי	2 סוגי עמדות: * 16 היגדים מבטאים עמדה פרוגרסיבית (היגדים 4-6, 13, 15, 19, 21-30). לדוגמא: "יש לשתף את התלמידים בניהול בתי הספר" (היגד 5), "יש לעודד את הילד לחפש בעצמו תשובות לשאלותיו" (היגד 27). * 14 מהם מבטאים עמדה שמרנית (היגדים 1-3, 7-12, 14, 16-18, 20). לדוגמא: "מטרת החינוך היא להכניע היצרים" (היגד 7) "תלמידים צריכים ללמוד לכבד מורים ולו רק בשל היותם מורים" (היגד 16).
6	סוג סולם המדידה	סקלת התשובות בכל היגד נעה על סולם בן שש דרגות לפי ליקרט: מ-1 -מתנגד בהחלט ועד 6 - מסכים בהחלט. בהתאם לכך, חושבו לכל משתתף שני ציונים: ציון שמרנות מבטא את ממוצע תגובותיו להיגדים המתאימים. טווח הציונים נע מ-1 ועד 6. כאשר ככל שהציון גבוה יותר עמדותיו שמרניות יותר. ציון בפרוגרסיביות מבטא את ממוצע תגובותיו להיגדים המתאימים. טווח הציונים נע מ-1 ועד 6, כאשר ככל שהציון גבוה יותר עמדותיו פרוגרסיביות יותר.
7	סוג הפריטים בכלי	פריטי דירוג
8	אורך הכלי	בשאלון 30 היגדים
9	מהימנות	במחקר של רייכנברג (1995) נמצאה מהימנות על פי מקדם אלפא קרונברך $\alpha = .71$ לסולם פרוגרסיביות ו- $\alpha = .83$ לסולם שמרנות. במחקר של ניסים (2006), חושבו גם כן מקדמי מהימנות פנימית לכל סולם והמקדמים נמצאו דומים לממצאי רייכנברג (1995): שמרנות $\alpha = .84$ ופרוגרסיביות $\alpha = .75$. בחישוב מהימנות בשיטת קרונברך לשני המדדים גם יחד נמצא מקדם מהימנות גבוה יחסית $\alpha = .73$.
10	תקיפות	לא צויין

רשימת מחקרי קרן של"ם אשר עשו שימוש בכלי:

מק"ט	שם המחקר
535	ניסים שושנה (2006). עמדות מורים וסייעים העובדים עם תלמידים בעלי פיגור שכלי כלפי הגדרת הפיגור השכלי החדשה ונכונותם לשינויים המתחייבים מיישום חוק החינוך המיוחד, בזיקה לעמדותיהם החינוכיות הכלליות (פרוגרסיביות/ שמרנות). אונ' בר אילן. מנחה: ד"ר ליפשיץ חפציבה.

שאלון להערכת עמדות חינוכיות

הופמן וקראוס, 1971

לפניך מספר משפטים הדנים בדעות שיש לאנשים בתחומי החינוך. התייחס למשפטים על פי דעתך האישית בלבד.

=1 מתנגד בהחלט, =2 מתנגד, =3 נוטה להתנגד, =4 נוטה להסכים, =5 מסכים, =6 מסכים בהחלט.

מתנגד בהחלט	מתנגד	נוטה להתנגד	נוטה להסכים	מסכים	מסכים בהחלט		
1	2	3	4	5	6	רמת ההישגים הנמוכה כיום היא תוצאה של התערערות המשמעת	1
1	2	3	4	5	6	מה שדרוש בכיתה המודרנית היא חיזוק הסמכות של המורה	2
1	2	3	4	5	6	הסברה מינית בגיל ההתבגרות לא רק שאינה מרגיעה ואינה משיגה את מטרתה אלא להפך, היא מגבירה את הסקרנות של הנוער	3
1	2	3	4	5	6	יש להגביר את שיתופם של תלמידי בתי הספר בפעילות פוליטית	4
1	2	3	4	5	6	יש לשתף את התלמידים בניהול בתי הספר	5
1	2	3	4	5	6	על המורה להדגיש את השוויון שבינו לבין תלמידיו	6
1	2	3	4	5	6	מטרת החינוך היא להכניע את היצרים	7
1	2	3	4	5	6	לאור כישלוננו של החינוך המודרני, יש לחזור אל המסורת כבסיס לחינוך האדם	8
1	2	3	4	5	6	יש לחזק את המשמעת כאמצעי חינוכי לאור עקשנותם והתמרדותם של בני הנוער כיום	9
1	2	3	4	5	6	החינוך המודרני הביא רק ליתר הפרעות מצד התלמידים למהלך הלימודים	10
1	2	3	4	5	6	ילדים זקוקים ליותר מרות ומשמעת מאשר הם מקבלים בדרך כלל	11
1	2	3	4	5	6	עונש גופני הוא הדרך היחידה, לפעמים, להחזיר ילד סוטה למוטב	12

1	2	3	4	5	6	13 רצוי שבית הספר יתנתק מן המסורת וידגיש את בעיות ההווה
1	2	3	4	5	6	14 קירוב ילדים לעניינים פוליטיים ולמאבקי בחירות גורם לנזק כינוכי
1	2	3	4	5	6	15 אין לכפות על תלמידי בתי הספר נושאי לימוד קבועים, אלא התלמיד עצמו יבחר את מה שילמד
1	2	3	4	5	6	16 תלמידים צריכים ללמוד לכבד מורים ולו רק בשל היותם מורים
1	2	3	4	5	6	17 החינוך המודרני הביא רק לטשטוש הגבולות שבין חופש להפקרות
1	2	3	4	5	6	18 מטרות כמו "חינוך הילד השלם" "חינוך לחיים" הן מילים יפות אשר באות לחפות על כישלוננו של החינוך המודרני
1	2	3	4	5	6	19 על בית הספר להיות חלוץ של שינויים חברתיים
1	2	3	4	5	6	20 יש לחנך את הילד למילוי הוראות המבוגרים
1	2	3	4	5	6	21 כבר בגיל צעיר יש לשתף את הילד בפעילות כלכלית
1	2	3	4	5	6	22 יש לאפשר לילדים, בכל הגילאים להחליט בעצמם בכל השאלות הנוגעות להם
1	2	3	4	5	6	23 רצוי לשתף תלמידי בית ספר תיכון בקביעת תוכנית הלימודים
1	2	3	4	5	6	24 מורים צריכים להיות חופשיים ללמד מה שנראה להם נכון וצודק
1	2	3	4	5	6	25 רצוי לחנך את התלמיד באווירה חופשית כדי שיוכל לתת פורקן ליצריו
1	2	3	4	5	6	26 יש טעם להקנות לתלמידים ערכים מוסריים מקובלים רק אם הם מועילים לפתרון בעיותיהם בהווה
1	2	3	4	5	6	27 יש לעודד את הילד לחפש בעצמו תשובות לשאלותיו
1	2	3	4	5	6	28 יש ליצור בבית הספר אווירת חירות גמורה כדי לעודד יוזמה וכוח יצירה

1	2	3	4	5	6	שיפור החינוך יושג רק אם המורים יחשיבו יותר את הנאתו של הילד ממעשיו	29
1	2	3	4	5	6	המחנך הנו רק יועץ ומדריך המלווה את התפתחותו המוסרית של הילד	30